

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (ק"מ ב, סז)

טוב להגיד ולשיר נַחַם נַחֲמָן מַאוֹמָן לזכות לכל הישועות

שהתחלתי ענה ואמר אם-כן על מה אתה במרה שחורה השבתי שאני רוצה להיות איש כשר, ענה ואמר אם-כן שאתה רוצה להיות איש כשר מה לך לדאוג הלא כל העולם יגיעים וטורחים בשבילך, (ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון דיא גאנצע וועלט האריוועט אויף דיר) זה נוסע לברעסלא וזה נוסע לכאן הכל בשבילך והחיה אותי מאד בדבריו הקדושים האלה.

⊙ ואז נפתח פי ודברתי לפניו, ועניתי ואמרתי הייתי סבור שלא אראה אתכם עוד היום, והנה זכיתי לראותכם ולדבר עמכם ענה ואמר: אנחנו צריכים בודאי לראות עצמנו ועוד אנו עתידין לראות עצמנו זה עם זה עוד הפעם ועוד הפעם וכו' וחזר עניין זה כמה וכמה פעמים, והבטיח לי מרחוק, שאזכה להתראות עמו פנים בפנים כמה וכמה פעמים, לעולמי עד ולנצח נצחים. כי באותו העת כבר נסעתי אחר יום-הכפורים למאהלוב, והייתי סבור, שלא אראה אותו עוד, ואחר-כך זכיתי לחזר ולבוא אליו כנייל ולכתב ספר הנורא הנ"ל ולשמע מה ששמעתי ולהיות אצלו כל ימי הסכות ושמיני-עצרת ושמחת-תורה ואחר-כך הייתי סבור, שלא אזכה לראותו אותו היום, ועזרני השם יתברך גם ללוותו, וכן אחר-כך הייתי סבור בכל פעם, שלא אראהו עוד, והשם יתברך עזרני כמה פעמים, פעם אחר פעם, לחזר ולראותו מחדש, והוסיף בחסדו הנפלא והבטיחני מרחוק להתראות עמו פנים אל פנים עוד כמה וכמה פעמים וכו' כנייל.



עצות ותפילות

(לל"ג בעומר)

רבי שמעון בן יוחאי. הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו. כמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קלח:). כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו: **עתידי תורה שתשתכח מישראל.** ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח. שנאמר: **כי לא תשכח מפי זרעו.** וכמבואר בזהר (נשא קכד:): **בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא** [על ידי החיבור הזה, שהוא הספר הזהר, יצאו מן הגלות].

ועתה בוא וראה והבן, נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה. כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק **כי לא תשכח מפי זרעו.** כי באמת בזה הפסוק בעצמו, מרומז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשתכח התורה מישראל. כי סופי תיבות של זה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו,** הם אותיות **יוחאי.** וזה שמרומז ומגולה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו - מפי זרעו דייקא;** היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי. כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תבות כנייל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה. כי בזהר דא יפקון מן גלותא כנייל. ודע שסוד רבי שמעון בעצמו, הוא מרומז בפסוק אחר. כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד'): **עיר וקדיש מן שמיא נחית - ראשי תבות שמעון וכו' (מתוך הקדמת הספר קיצור לקוטי מוהר"ן).**

• ... רבי שמעון בן יוחאי עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקירא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתכח התורה מישראל על ידכם, כי בזהר דא יפקון מן גלותא. ואפילו בתקוף ההסתרה שבתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה,



אני איש פלא, ונשמתי הוא פלא גדול, חידוש כמוני עדיין לא היה לעולם:

שבת בהוקותי אס בחקתי תלכו ... (ז, כב) ודרשו חז"ל, על מנת שתהיו עמלים בתורה:

צריך לעמל בתורה ביגיעה גדולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וכמו שאמרו: אם בחקתי תלכו, על מנת שתהיו עמלים בתורה - עמלים דייקא. ועיקר העמל והיגיעה שצריכין בעסק התורה, הוא בשביל לברר עסק התורה שיהיה הלמוד לשמה באמת רק לעשות נחת רוח ליוצרו יתברך, ולא יהיה למודו חס ושלום בשביל תועלת עצמו בשביל שיתקרי רבי או כיוצא באלו הפניות, חס ושלום. ועיקר היגיעה והעמל בהלמוד הוא רק בתורה-שבעל-פה כמובן לכל, וזה מחמת שמשם עיקר אחיזת הלמוד שלא לשמה, חס ושלום, וכמבאר בפנים. ועל כן צריכין להתייגע מאד בעסק התורה שבעל פה, לברר ולהכניע ולדחות ולבטל לגמרי המחשבות של גסות ופניות וערמומיות שרודפין אחר מחשבתו, ורוצים להטות לבבו מן האמת, חס ושלום, לעסק בתורה שלא לשמה, חס ושלום, היינו בשביל איזה פניה של שטות והבל, חס ושלום, וצריכין להתאמץ בכל עז לבטל אלו המחשבות, ולבקש מהשם יתברך שיזכה שיהיה למודו להשכינה, דהיינו שיעסק בתורה רק בשביל רצון השם יתברך לבד, ואז על ידי זה זוכה לברר ההלכה מאחיזת המץ ותבן שהם הקשיות והחמרות שיש בהלכה, ואז זוכה להלכה ברורה ומשנה ברורה, ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. כי כשעוסק בתורה לשמה, היינו בשביל השם יתברך לבד, אזי ה' עמו ואזי הלכה כמותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: וה' עמו - שהלכה כמותו. (לקוטי הלכות - תלמוד תורה ג' - אות ב' לפי אוצר היראה - תלמוד תורה וקריאת התורה, נ"ח)

ואכלתם לחמכם לשבע ... (ז, כה)

ההמאכל אינו מברר והעשנים סרוחים עולים אל המן, אזי המן מבלבל ואין לו חיות כראוי, ואינו יכול להשפיע חיות ושביעה לכל האיברים; ומשם בא בחינת רעבון, מחמת שאין המאכל משיבוע כראוי את הנפש. אבל כשהמאכל מברר ואין עולה ממנו שום פסלת אל המן, רק זכות וצחות רוחניות המאכל שעולה אל המן אחר כמה ברורים, אז המן מקבל חיות בשלמות על ידי המאכל, ואז נשפע מהמן חיות ושפע לכל האיברים, שהיא בחינת שביעה. וכל זה זוכין על ידי אמונת חכמים בשלמות. וזה בחינת כל הברכות בעניין האכילה והשביעה הנאמר בפרשת בחקתי וכיוצא, כמו שכתוב (ויקרא כו): אם בחקתי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אתם - דהיינו שתהיו עמלים בתורה ולדעת מדרש חכמים, כמו שכתוב בפירוש רש"י שם (פסוק ג ופסוק יד), היינו בחינת אמונת חכמים. וזהו בחינת "ועשיתם אתם", וכמובא במדרש רבה, שיהיה נחשב כאילו עשאו לדברי תורה, ואז ואכלתם לשבע כי אז אינו נדון במותרות, שזה עיקר השביעה והברכה במעיים וכנייל. (לקוטי הלכות - הלכות פקדון ה', אות י"ג)

(ספר ימי מוהר"ן [רבי נתן] - סימן כו, המשך)

סיפור

... אחר כך איזה שעה בלילה באתי לקהלת קראסני, ונודע לי מיד האכסניא שלו כי שם לא הסתיר עצמו וידעו כל בני העיר ממנו ובאתי למקום האכסניא שלו ובתחילה לא קרב אותי כלל. אחר סעדת הלילה נכנסתי אליו לחדרו ועוד שאר אנשי-שלומנו עמדו לפניו ענה ואמר לי על מה אתה במרה שחורה אפשר אתה מתחרט על מה שהתחלת. ועמדתי נכלם ומתבייש ועניתי בשפה רפה לא, היינו שאיני מתחרט חס ושלום על מה



ישראל למענכם, ויחזירני בתשובה שלימה לפניו מהרה, ויאחזני ולא ירפני, ואל יעזבני ואל יטשני בשום אופן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות כרצונו הטוב מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים אמתיים, אשר עליהם לבד אני נשען לסדר דברי אלה לפניהם ולפני השם יתברך, בעל הרחמים יודע תעלומות.

● ה' יגמור בעדי, ה' חסדך לעולם מעשי ידך אל תרף, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, בי יכתירו צדיקים כי תגמל עלי... (לקוטי תפילות א', מתוך תפילה מ"ז)

(ספר אג"י הנחל א' - מכתב נ', המשך)

מכתב

... עיקר בריאת שמים וארץ היה רק בשביל זה, שיתחיל האדם בכל פעם מראשית, כאלו נולד היום, וכאלו היום הוא ראשית התחלתו.

רבנו ז"ל הזהיר מאד שאסור להיות זקן, היינו להתחיל בכל פעם מחדש ולחשב בכל פעם שעדיין אין לו שום הויה בעולם כלל, ורוצה להתחיל להכין את עצמו שיהיה לו הויה בעולם, ואפילו מי שהוא זקן גדול ועדיין לא התחיל כלל לעשות תשובה והוא רחוק מאד מקדשת התורה כמו שהוא רחוק, ואפילו אם עבר על כל התורה כלה אלפים ורבות פעמים, אל יאמר בלבו שכבר נזקק במעשיו וכיו עד שאי אפשר לו להשתנות, רק כל הימים אשר הוא חי על פני האדמה, עד יום מותו, כל זמן שהנשמה בקרבו, כל זמן שיכול לזוז עוד באיבר אחד, יתגבר לחנך עצמו בכל פעם, ויתחיל בכל פעם מחדש להכין את עצמו שיהיה לו הויה בעולם, ויתחזק להתחיל איזה התחלה כל מה דאפשר, דבר קטן או דבר גדול, ויחיה את עצמו במעט דמעט שזוכה עדיין ליגע בקדשת ישראל, כי שום תנועה קלה או אנוחה וצעקה וכסופים דקדשה אפילו בשאול תחתיות אינו נאבד לעולם. וכשיהיה חזק בזה, בודאי יעזרו ה' יתברך להתקרב ולשוב אליו יתברך, וכל ההכנות והרצונות והתשוקות והכסופים וקצת היגיעות שהיה לו להתקרב לה' יתברך כלם יתקבצו לעזרתו...

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... בטבריה, היה עיר קטנה, אבל היה חסידים, חסידים של כמה מינים, וכל אחד מהחסידים חושב שכולם צריכים ללמוד מהם... חסידי קרלין היו צועקים בתפילה, אבל חסידי סלונים הם לא צעקו בתפילה, רק היה אצלם למדנים, היו אצלם כל הכבוד, וכל העולם חשבו שהם גדולי הדור, שהם מנהיגי ישראל, שהעיקר היא ללמוד גמרא.

... רב מוטל (מסלונים), הוא היה כשרוני מאד, בעל מוח, בעל נפש, הוא היה חכם ומבין ובעל רחמים ומידות טובות, רב מוטל, נו, הוא ירא שמים. ישראל בער, לא היה קרליני ולא סלונים, רק הוא בחר בחסידות ברסלב, אז השם יתברך סיבב שרב מוטל (מסלונים), אני הייתי תלמידו והייתי כמו בן, הוא אהב אותי, אף-על-פי שאני לא הייתי כשרוני והוא היה למדן גדול, אבל אף-על-פי-כן הוא כיבד אותי וקירב אותי, אז אני הייתי בעניות גדול, והאישה שלי היה אצל ההורים שלה, ואני הייתי אצל ההורים שלי, לא היה לנו פרנסה, ורב מוטל, אני הייתי בן בית אצל רב מוטל, והוא ראה, שאני נתקרבתי לרבנו הקדוש, לברסלב, הוא ראה שאין לי אישה, אין לי דירה, אין לי פרנסה, ואני שמח, הוא לא הבין את זה, מה זה? הוא לא בעולם הזה? מה זה? מה זה עם ישראל בער? הוא לא הבין את זה, הוא הבין שאין לי לחם לאכול, הוא היה חכם, הוא היה למדן, אז הוא הבין, אני לא אמרתי לו, הוא שאל אותי: "מי נותן לך אוכל?", אמרתי לו: "השם יתברך מפרנס אותי!", וזה נכנס באוזנו, והוא הבין שאני אין לי אוכל, ואין לי בגד של שבת ואין לי כלום... האישה בצפת, ואין לי לא דירה ולא כסף ולא גאווה ולא תורה... כלום, והוא ראה שאני שמח. הוא הבין שאני אין לי לחם לאכול, הוא היה בעל רחמים...

הבטחתם שאף על פי כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שכתוב: **ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו.**

● והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארץ עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד **כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב.** כי נשארנו כיתומים ואין אב, ואין מי יעמוד בעדנו והנה בתוקף סוף הגלות המר הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלקי האר"י זצ"ל, ועמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד להשם יתברך, והכל חפצים ליראה את שמך בהשתוקקות נמרץ ונפלא אשר לא הייתה כזאת מימי קדם **הקיצוני ועודי עמד**, באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמד עדיין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכלות הנפש.

● אבל, אף על פי כן, גם גודל רחוקנו ממך בעתים הללו הוא גם כן בלי ישעור, **כי טבענו ביון מצולה ואין מעמד באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו** וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי אפשר לבאר ולספר גודל התגרות הבעל דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד.

● והנה אנכי בעניי מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית הימים האלה.

● אך, באתי לספר ולצעוק עלי ועל נפשי, על עוצם רחוקי מהשם יתברך, ועוצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, **ועל אלה אני בוכיה עיני עיני יורדה מים**, כי איני יודע שום דרך איך להחזיר לי הכח דקדושה, ואיך לזכות לתשובה שלימה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ואיך ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים כאלה **לא ידעתי נפשי, אנה אני בא**, אנה אולך את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי.

● ואמר להרים כסוני ולגבעות נפלו עלי, אוי מה היה לי, אוי מה היה לי, **על כן אמרתי שנו מני אמרר בבכי**, אולי יחוס אולי ירחם, כי אין מעצור לה' להושיע גם אותי בעת הזאת, כי הרבה רוח והצלה לפניו, כמו שכתוב: **הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה, ומי יאמר לך מה תעשה.** על כן באתי כעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומעונה, מבלבל ומטורף עני וכואב, לצעוק ולזעוק לפני הדרת קדשתכם.

● ... רבי רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמוע נפלאות נוראות גדולתכם איך מרומז בתורה שעל ידכם לא תשכח התורה, כי הפסוק שהבאתם ראייה ממנו, שהוא **כי לא תשכח מפי זרעו** הוא סופי תבות **יוחאי**, ושמכם הקדוש בעצמו מרומז בפסוק **ע"ר ויקדיש מין שמיא נחית** אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדולת ההבטחה שהבטחתם לישראל שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם, ואיך משה רבינו עליו השלום נבא על זה בתורתו הקדושה מקודם.

● על כן באתי להזכיר, נא רבותי הקדושים, חמלו עלי ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, אשר המריתי אמרי אל ועצת עליון נאצתי אל תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי כחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה כמה אשר מעוררים אותי באלפים ורבותות רמזים והתעוררות, ובכמה מיני עצות נכונות בכל יום ובכל עת, להתקרב להשם יתברך, ואני בעוצם קשיות עורפי קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הטיתי אוזני ולבי לכל זה, חוסו עלי ואל תשיתו לב לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה לבל אהיה נדחה מהשם יתברך ומכם חלילה.

● כי עדיין אין מעצור לה' להושיע גם בעת הזאת כי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך אשר לא עזב חסדו ואמתו מעמי, ונתן כח ליעף כמוני, לדבר עתה מעט דברים האלה ועל זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת להשם יתברך (ולבא לארץ ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם הקדוש). וה' הטוב ברחמיו ישמע תפלתכם ויעזור ויגן ויושיע אותי ואת כל

אחינו בית ישראל

☞ **ונהר יוצא מעדן: זה בחינת צדיק יסוד עולם**
(לקוטי מוה"ר"ן ב, ס"ו)

☞ **ונהר יוצא מעדן: הוא בחינת שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, שהוא בחינת השיר שלעתידי**
(לקוטי מוה"ר"ן ב, ס"ה)

☞ **י, י"ק, י"ק"ו, י"ק"ק: הוא בחינת שיר פשוט, כפול וכו', כמובא בתיקונים (תיקון כ"א), שהוא עולה כולו ע"ב**

☞ **ובתוך זה השם של הצדיק האמת, מלובש ומשותף שמו יתברך**
(לקוטי מוה"ר"ן ב, ס"ז)

☞ **נ נח נחמן נחמן נחמן נחמן נחמן עם הכולל, עולה ע"ב**

☞ **מכל המאמרות הקדושות האלו, מובן בבירור שהנהר היוצא מעדן, הוא הצדיק יסוד עולם שהוא רבינו נחמן ז"ע"א, הוא בעצמו השיר פשוט, כפול, משולש, מרובע שיתער לעתיד, כמובא בתיקוני זוהר.**

סגולה נפלאה להגיד ולשיר
נ נח נחמן נחמן מאומן
לזכות לכל הישועות



אלה אלה

